

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitányban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Régius évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
diszkrétül, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetük szerint egy négyssög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

A nemzethez.

A hadi-kölcsön jegyzés meghosszabbítása.

— máj. 29.

Olasz szövetségesünk, aki felett harminc esztendőn át tartottuk ortalmazó karunkat, aki a mi barátságunknak köszönhetette békéjét, haladását, anyagi és szellemi javakban való előmenetelét, aki egész birodalmat szerzett Afrikában, amelyre a mi támogatásunk nélkül még csak álmban sem gondolhatott, orvul támadott meg bennünket éppen akkor, amidőn önként át akartuk neki adni a monarchiának olaszlakta határszéleit. Elérkezettnek látta a pillanatot, eldobta az álarcot s orgyilkos törvével hátra támadta az egész Európának s az olasz nemzetnek szabadságát is fenyegető orosz óriással harcban álló monarchiát. De rosszul számított. Tíz hónapi hősiesség küzdelemben megtanultunk a tulerővel szemben megállni. Felirtóztattuk, megőröltük, futásra kényserítettük a keményebb ellenségnek milliónyi hadát. Győztes seregeink nemes haraggal párosult utálattal fordulnak az áruló felé, hatványozott elszántságot, ujult erőt szegezve az új ellenség mellé.

Lovagias lelkének egész valójában felháborodástól remegve, tette-kész elszántságban égve áll az egész nemzet új harc felé menő katonáink mögött, mint annyiszor a multban. Az új ellenség, az új veszély ujult erővel váltja ki a magyar jellem legdicsőbb tulajdonságait.

A kormány, amelyet ezekben a nagy időkben állított a nemzet élére az isteni gondviselés, érzi a felelősség súlyát, a feladat nagyságát, de érzi azt is, hogy mindenre képes és mindenre kész nemzetre támaszkodhatik, amelynek egyesíteni, szervezni és küzdelemben vinni kell minden erejét. Ezt várja a nemzet a kormánytól, ezt parancsolja saját kötelesség-érzete, ezt az egy célt szabad csak ismernie, hogy méltónak bizonyuljon a nemzethez, mely sorsának gondozójává tette őt.

Ettől a tudattól áthatva fordult a kormány a nemzethez azzal a felhívással, hogy bocsássa rendelkezésére minden téren, az egész vonalon összes erejét s a véráldozat mellett, amelyet olyan pazar hősiességgel ont a haza oltárára, a nemzet gazdasági téren is adja a haza szolgálatába ércforrásait. A háboru nemcsak vért, de anyagi javakat is kíván. A győzelemnek a gazdasági erőfeszítés is egyik előfeltétele. Teljes siker és teljes dicsőség csak annak a nemzetnek homlokát övezheti, amely gazdasági téren is megüti a mértéket.

Ezt az áldozatkésztséget, ezt az elszántságot nyilvánította a nemzet a

háboru eddigi folyamán. Zugóldás nélkül türe a gazdasági bajokat, egymáson segítve igyekezett a hadrakeltek munkáját is teljesíteni, fényes tanujeleit adta a jószívűségnek, a felebaráti szeretet áldozatkész munkáinak s az első hadikölcsönnek példátlanul álló eredményével ámulatba ejtette a világot.

Éppen most, kevés nappal az olasz árulás előtt, fordult a kormány a második hadikölcsönrel a nemzethez. — Az eddigi eredmény a nemzet önbizalmának, gazdasági erejének és áldozatkésztségének újabb tanujele.

De most az új ellenség, az új veszély láttára újabb, fokozottabb erőfeszítés szüksége mutatkozik. Ezért a kormány meghosszabbította a

hadikölcsönjegyzést és tömeges jegyzésre hívja fel a nemzetet.

A nemzetnek rettenthetetlen elszántságát ezen a téren is be kell bizonyítania. A hadikölcsönben való részvétel becsületbeli kötelessége mindenkinél, aki a szükséges anyagi eszközökkel rendelkezik. A háboru nagy tökéket hozott forgalomba, pénzétette a polgárok millióinak terményekben, állatokban s más árukban fekvő javait. Ennek a pénznek egy részét fektesse mindenki a hadikölcsön értékeibe; annak fokozott tömeges aláírása nemzeti cselekedet, amely hatványozza a nemzet élet-halál harcában rendelkezésre álló anyagi és erkölcsi erőt.

Gróf Tisza István.

A miniszterelnök az olasz háboruról.

Gróf Tisza István miniszterelnöknek a képviselőház szerdai, történeti nevezetességű ülésén az olasz háboruról tartott nagyszabású beszédét a következőkben közöljük:

Azok az események, melyek a ház utolsó ülése óta lefolytak, kötelességemmel teszik, hogy nyilatkozzam a t. Ház előtt, egy pár megjegyzés keretében felvilágosítást nyújtsak azokról az eseményekről, amelyek a jelenlegi helyzetet előidézték és röviden jelezzem a kormánynak e helyzettel szemben elfoglalandó álláspontját. (Halljuk!)

Azokban a kijelentésekben, amelyek az olasz hadüzenetet közvetlenül megelőzték, az olasz miniszterelnök ur visszatért a jelenlegi világháboru első kezdetére s Olaszország mostani ellenséges magatartását a monarchia által Szerbiához intézett ultimátumra vezette vissza.

Az olasz miniszterelnök azt mondja, hogy „az ultimátum formálisan megsértette azt a szerződést, amely Olaszországot a monarchiával egybefűzte, amennyiben elmulasztotta a velünk való előző egyetértést, vagy pedig akár csak a pusztá értesítést is. Azt mondja továbbá, hogy az ultimátum „a mi kárunkra megzavarja a területiális birtokok azon kényes rendszerét, valamint azt a befolyás-szférát, amely a balkáni félszigeten kialakult.“

A balkáni egyensúly és érdek szféra.

Ebben a mondatban három konkrét vád foglalatik. Az egyik az, hogy a Szerbiához intézett ultimátum a Balkánon való területiális egyensúlyt bontotta meg. Én nem tudom, szükséges-e ezzel

a váddal szemben védekeznünk. Hiszen nemcsak az ultimátum magában véve nem bírhatott kihatással a területiális viszonyokra, de köztudomású tény az is, hogy az ultimátumnak Szerbia részéről történt visszautasítása után a Szerbiával folyamatba teendő ellenségeskedések küszöbén a monarchia külügyi vezetősége kijelentette, hogy szövetségeseink, mint a másik csoporthoz tartozó nagyhatalmak előtt, hogy a monarchia területi változásokat nem kíván. (Igaz! Ugy van!) Nyilvánvaló valótlanság tehát az olasz miniszterelnök állítása (Igaz! Ugy van!)

A másik állítás a Balkánon kialakult befolyás-szféráról beszél. Megvallom, teljesen érthetetlen előttem, hogy mit érthet az olasz miniszterelnök ur e befolyás-szférára alatt. Mert hiszen, ha ott is nem volna precíz ez a kifejezés, még némileg megérteném, hogy használja az olasz miniszterelnök ur az albániai viszonyokra vonatkozólag. Olaszország közt és köztünk volt bizonyos megállapodás az albániai események kezelésére és az albán területen való befolyásra nézve. A mi azonban az egész Balkánt illeti, a monarchiának évtizedek óta, öntudatosan, következetesen kifejtett politikája se negálta az érdek-szférák területiális (Ugy van! Ugy van!) és abból indult ki, hogy érdekeltek vagyunk az egész Balkánon, de külön érdek-szférát, monopóliumot, hegemoniát sehol sem arrogálunk magunknak. (Igaz! Ugy van! Elénk helyeslés.) Egészen a legutolsó pillanatokig azt hihettük, hogy ebben az álláspontban egyek vagyunk szövetségeseinkkel, egyek vagyunk Olaszországgal is.

A hármasszövetség hetedik pontja.

A harmadik állítás az, hogy

az ultimátummal a monarchia megsértette a szerződést, amennyiben elmulasztotta az előző egyetértést.

A hármasszövetség egyetlenegy vonatkozásban beszél Olaszország közt és köztünk az előző egyetértésről, a szerződés 7. cikkében, amely a balkáni statusquo fentartására vonatkozik. A szerződés világos rendelkezése szerint pedig, amennyiben lehetetlen volna a Balkánon fentartani a status-quot és amennyiben akár Olaszország, akár a monarchia kénytelen volna ezt a status-quot valamely területnek állandó, vagy ideiglenes okkupációjával megzavarni, ebben a tekintetben előző egyetértésre kell lépnie a másik nagyhatalommal. Egyéb rendelkezés az egyetértésről vagy előző értesítésről a szerződésnek egyetlenegy pontjában sem foglalatik és meg is kell jegyezni, hogy egész a legutolsó napokig egyáltalán nem találkoztunk olasz kormányfő részéről azzal a váddal, hogy a monarchia az ultimátum alkalmával az előzetes egyetértés elmulasztása által megsértette volna a szerződést.

Ebben a tekintetben hivatkozhatom azokra az érintkezésekre, amelyek az olasz kormány és a monarchia külügyi vezetősége között az ultimátumot közvetlenül követő napokban Olaszországnak a világháboruban való állásfoglalása tekintetében lefolytak. Az olasz kormány akkori kijelentéseiben az a gondolat még csak távolról sem talál kifejezésre, mintha monarchiánk a szerződést megsértette volna. Ellenkezőleg, ezekben az érintkezésekben az olasz kormány és az olasz állam élén álló összes tényezők a szerződéshez való legmelegebb ragaszkodásukról tesznek tanubizonyságot és kifejezik készségüket arra, hogy, ha nem is vehetnek részt aktíve a háboruban, a monarchiát hű szövetségese gyanánt fogják támogatni. (Mozgás, zaj és felkiáltások: Gyalázat!)

A miniszterelnök ezután változta mindazokat a táviratváltásokat, diplomáciai tárgyalásokat, melyek királyunk és az olasz király, kormányunk s az olasz kormány között lefolytak és a Vörös könyvet a tiz aktájával. A miniszterelnök végül ezeket mondta:

A hadüzenet.

... T. Ház! Bekövetkezett a hadüzenet. Ennek a hadüzenetnek tartalmával, úgyhiszem, nincs mit foglalkozni. Hiszen ez igen egyszerűen azt mondja, hogy Olaszországnak gondoskodnia kell az olasz jogok és érdekek védelméről minden fenyegetéssel szemben.

(Élénk derűség és mozgás.) Azt hiszem, felment engem a t. Ház az alól, hogy ezzel az állítással foglalkozzam. Én csak konstatálni kívánom, hogy nem beszélve szerződési hűségéről, nem beszélve azokról az erkölcsi kötelekről, amelyek nemzeteket és államokat is köteleznek évtizedek hosszú viszonságai között hűségesen kitartó, kipróbált barátokkal szemben, de kizárólag a saját hazájuk érdeke szempontjából tekintve a dolgot, azt merem állítani, hogy ez a hadüzenet, amely egy békeszerető nemzetet egy rettenetes háború bizonytalan esélyeinek kitesz akkor, amikor békében mindent megkaphatott volna, amire komolyan vágyott, egyedül áll a világon. (Ugy van!) A hadüzenet megtörtént. Nekünk nem maradt más feladatunk, mint az, hogy szembenézzünk az eseményekkel. Ezelőtt tíz hónappal óriási tulerővel találtuk magunkat szemben az évek óta háborúra készülő orosz világhatalom intakt millióiival szemben. Ez a tulerőt megállítottuk, megőröltük és diadalmas harcokban verjük most vissza. (Hosszantartó éljenzés és taps a Ház minden oldalán.) Ha Olaszország úgy tartja jónak, hogy most, amidőn ennek a gigászi harcnak gyümölcsei már öltükbe látszanak hullani, ismét tulerővel álljunk szemben, hát szembe fogunk állni ezzel a kissébb tulerővel is. (Percekig tartó éljenzés és taps.) Ez a monarchia, amely meglepte az egész világot vitalitásának a mult esztendőben adott jeleivel, most fogja igazán meglepni a világot azzal a tetterővel, azzal az egységgel, azzal a férfias elhatározással, amelyet harcba visz. (Ugy van! Ugy van!)

... a pokol minden ördöge ellen is!

Mária Terézia napjai ujulnak fel emlékeztünkben. Azok az érzelmek, azok az erények, amelyek akkor megmentették a dinasztia és a monarchia, nem haltak ki a magyar nemzetből. A moriamur pro rege nostro ma is él minden magyar ember lelkében (Ugy van! Ugy van!) és a magyar nemzet, egyesülve a monarchia összes népeivel — hiszen látjuk ma, hogy ez az orvtámadás a monarchia minden zugában felszínre hozta a férfias felháborodást és férfias elhatározást és a monarchiához való ragaszkodást — a magyar nemzet egyesülve a monarchia népeivel és egyesülve hatalmas szövetségünkkel, (Hosszantartó éljenzés és taps.) akivel egybevetve hátunkat, vívtuk eddig is ezt a nagy tusát, egybevetve hátunkat, bizva egymásban, kitarva egymás mellett, az utolsó lehelletig vívni fogjuk és a pokol minden ördöge ellen is ki fogjuk ragadni a sors kezéből a diadalt. (Hosszas éljenzés és taps.)

T. Ház! A kormányra ebben a helyzetben csak egy kötelesség vár. A kormány, amely elment a béke fentartásáért talán a tulságos engedékenységgig, most már azzal a nyugodt tudattal,

hogy még a lehetőség határain túl is hajlandó volt áldozatokat hozni a békéért, most már csak egy kötelességet ismerhet, azt a kötelességet, hogy azt a gyönyörűséges, azt a dicsőséges erőt, amelyet az egész magyar nemzetnek lángban égő lelke jelent ez igaz ügy számára, vigye latba ennek az igaz ügynek diadalára. (Hosszantartó, megújuló éljenzés és taps a Ház minden oldalán.)

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Nagy orosz erők Sieniawánál.

Stryjnél és Drohobicnál sikeresen harcolunk.

Budapest, máj. 28.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Északkeleti hadszíntér:

Eszakról hozott orosz erősítések tegnap a Santól keletre levő arcvonal több szakaszán heves támadásokkal megállítani igyekeztek a szövetséges csapatok további előnyomulását. Az ellenségnek éjjel is megismételt támadásai megheiusultak. A szövetséges csapatok a Wisznia jobb és bal partján tért nyerhettek. — Sieniawánál saját gyengébb osztagainknak nagy orosz erők elől a San nyugati partjára kellett visszavonulniok, miközben egyes ágyúink a keleti parton maradtak.

Drohobicznál és Stryjnél a harcok sikeresen tovább tartanak. Az ellenség legmakacsabb ellenállásával szemben is újabb orosz állásokat foglaltunk el.

A Pruth mentén és Orosz-Lengyelországban nem történt különösebb esemény. Nagyjában nyugalom van.

Dél nyugati hadszíntér:

Tirolban olasz osztagok több ponton átlépték a határt. Egyelőre csak néhány csendőrrel és figyelő őrzéssel kerültek szembe. Határerődítményeinknek nehéz tüzéséggel való lövetése megszűnt.

Karinthában és a partvidéki határterületen sem fejlődtek ki eddig említésreméltó események.

Höfer altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Sikerek a nyugati harctéren.

Ujabb 9000 orosz fogoly és 25 ágyú.

Berlin, máj. 28.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Lorettó magaslatról északkeletre az ellenség áttörési kísérleteinek gyupontjában álló hadtest május kilencedike óta tizenhárom tisztelet és ezernégy százötven franciát elfogott és hat gépfegyvert zsákmányolt. A Lorettó magaslat gerincétől délkeletre tegnap este felé a franciák ismét új részleges támadásokba kezdtek, amelyeket visszavertünk. Ablainnel a harc még tart. Az ellenség tegnap este 7 órakor hosszabb tüzéségi előkészítés után Bois de Pretreben is támadott. Elkeseredett éjjeli harcok fejlődtek, amelyek a franciák súlyos vereségével végződtek. A Vogezeben Metzerealtól délnyugatra sikerült az ellenségnek befészkelnie magát lövészárkaink egy kis részében. Reichackerkopfon Mühlbachtól északra a franciák támadását könnyű szerrel visszautasítottuk. 18 francia repülő tegnap megtámadta Ludwigshafen nyílt várost. A lehajított bombák több polgári egyént megölték, vagy megsebesítettek, de csak csekély anyagi kárt okoztak. A páncélos vezető-repülőgépet Neustadtól keletre leszállásra kényszerítettük és ezzel a nancyi repülőraj parancsnokát, egy őrnagyot is foglyul ejtettünk. Repülőink az Epinál melletti légi harcokban egy francia repülőgépet lezuhantát okozták és a gerardmeri kaszárnyát felgyújtották.

Keleti hadszíntér:

A Dubbissánál csapataink ismét offenzívába léptek. A Rossinieragolai országot mindkét oldalán indított támadásainkat siker koronázta. 3120 foglyot juttatott kezünkre. Egyébként különböző pontokon visszavertünk több orosz éjjeli támadást.

Délkeleti hadszíntér:

Az ellenség abból a célból, hogy a szövetséges csapatok előretörését megállítsa, a Santól jobbra más hadszínterekről hozott friss erőkkel különböző pontokon támadást kísérelt meg. E kísérletei azonban megheiusultak. Csak Sieniawa környékén szorítottak vissza kisebb osztagokat a San balpartjára, miközben mintegy 6 ágyút már nem lehetett idejekorán átszállítani. A Przemyslől északkeletre fekvő vidéken, a Wisznia mindkét oldalán előnyomulásunk továbbra is jól halad. Hadizsákmányunknak május 25-én nyilvánosságra hozott mennyiségéhez még körülbelül 9000 fogoly, 25 ágyú és 20 gépfegyver járult.

Háborús hullámok.

Tavasz van, gyönyörű meleg nappalok, amilyeneknek csak a legnagyobb kánikulában kellene lenni. A városban harapni lehet a port, mert az Ég nem gondoskodik az öntözésről. Nem panaszképpen mondjuk, hiszen mi már megszoktuk a békében, a németek azonban még a háború munkája közben is igyekeznek belőle menekülni, ha csak lehet. Sajnos, nem igen van számukra válogatás. Ahol van valami pihenőhely, ott kényelmetlenség és rendes uzsora fogadja őket. Amin, látva a tavasz pompájában disztró vidéket, ők nem tudnak eleget csodálkozni. Egy német tiszttel beszélgettünk a minap. Párisból már csak 65 kmnyire volt, elég nagy területet bejárt tehát, míg ide került. Ő mondotta, hogy ilyen vidéket még nem látott. Sehoh a folyó mellett egy malom, egy gyár, a város esatornázás és vízvezeték nélkül s a vidék szépsége parlagon. De hiszen ők, ahol megjelentek, mindjárt megváltoztatták a környezetet. Egyik-másik felvidéki faluban villanyvilágítás és vízvezeték van, a kis faházak előtt kertek, van park, locsolás, hordókba tett fenyők, van katonazenekar, sőt már löverseny is rendeztek ágyuszó mellett. Nagy a gyanuk tehát, hogy valamelyik német katona már kinézte magának a megfelelő helyet, háború után szépen visszaballag s meg fogja teremteni számunkra az első kárpáti világfürdőt, ahova elmehetnek szerény fizetésű tisztviselők is nyaralni, nemcsak a lipótvárosi krózusok.

Üzlet és hazafiság. Megjavitjuk a közmondást: A pénznek, igenis van szaga. Ma: penetrás bűz, melyben a legundokabb lelki nyavalyák bacillusai usznak. Ezek a pénzbacillusok fertőzték meg a hazaáruló muszkavezetők, a hirhedt hadseregszállítók, lökucek és egyéb ország- és nemzetrontó emberi duvadak lelkét. Ezek a pénzbacillusok termelik a közélet másnemű hiénáit: az élelmiszer uzsorásokat és egyéb zsarolóit a becsületes embereknek; zavarosban halászóit a súlyos viszonyoknak. Ezek a pénzbacillusok teszik cselekvő hazafiságra képtelenné még az együgyű lelkek jámbor szándékait is. — Német világ toppant hozzánk. Szivesen fogadtuk, örömmel látjuk itt. Erejét hozta, a mi erőnk mellé; közös erővel verjük a közös ellenséget! Ez a nép kultur nép. Szeret olvasni és — veszi a könyvet. Az Üzlet észrevette az alkalmat, a pénzbacillus azonban nem engedte, hogy benne egy parányi hazafias gondolat is kiesirőzzék. Megjelent a kínálózó német könyvek kirakata. Pucér, ronda könyv a legnagyobb része, rondább kép a még nagyobb rész mellettük. Petőfi, Madách, Bródy, Eötvös, Gyulai, Jókai, Jósika, Kármán, Mikszáth, Herceg, Kozma, Rákosi és más magyar író német fordítása milyen kedves olvasmánya lett volna a németeknek. Itt, a magyar földön, magyar levegőben, hogy megértette, hogy megérezte volna, ami neki otthon talán hihetetlen, talán érthetetlen valaminek tűnt fel, ha olvashatta volna ezeket. Milyen szivesen vette volna emlékképpen a magyar föld nevezetes pontjainak, a magyar lélek művészi alkotásainak képes ábrázolásait, ha szeme elé került volna. Pedig vannak ilyenek: könyvek, képek; csak egy parányi hazafias gondolat kellett volna azok észrevezéséhez, felkutatásához. Hjánálunk az üzlet és hazafiság két teljesen külön élő fogalmak. Az Üzlet csak szerezni akar — nem nézi, hogy hogyan, — de sokat és hamar; a Hazafiság meg csak áldozni tud, — nem kutatja miből, — de mindent és mindig. Pedig, pedig: amíg az Üzlet nem telik meg a hazafias kötelesség erős öntudatával is és a hazafiság meg nem érti, hogy erőforrásait képezik az üzleti szempontok is: addig nem lesz igazán boldog a magyar.

Hadi

A cs. megállapodás kel és a k. arra nézve, tavaszi vetőmennyessé t a hadművelken azt a b. sereg mind a polgári h. indítandó v. túl viteléb. támogassák kálatok a b. lakosságnak ellátása tek. tossággal b. Magató. hatóságok. letén kiut. szükségét. meghatároz. kisebb hán. sem a had. katonai sz. nem vehető. goruan bü. kálatokat. vezetik.

A had. talmazatna. szünetelése. ten segítés. tési munká. fogatok. felügyelet.

Minder. terület, me. ditott vető. éri, hasznos. éges men. nokság (táp. tonai paran. esetén az e. noksága sz. körzetében. házi kezelés. rancsnokána. gezhettek. A. elegyengeté. nokság, a. gal történt. adhat enge. tok előmoz. parancsnok. melyek kat. navehetetle. ján közigaz. tében a he. dőknek ily. tilos.

Ezen p. értesítés v. parancsnok. nokságokka. zetéhez tart. nokaival, a. nokságokka. tudomásul.

Hogyan ér. szágban lév.

Lovag. 10-ik népf. noka, aki P. orosz hadif. idegenben i. a maguk h. tott magyar. az itthoniak. tesítette Na. hogy az itt. fogságba j. közvetíteni. értesítette a. lyoknak iro. utján a cim. ven irt leve. Viktor ezred. lünk levél. is. Akik az. értesítést k. azok számá. — minta sz.

Hadi gazdálkodás.

— máj. 29.

A cs. és kir. belügyminiszter megállapodott a két miniszterelnökkel és a közös pénzügyminiszterrel arra nézve, hogy a monarchiában a tavaszi vetési munkálatok lehető eredményessé tételét elősegíti még azokon a hadművelési területeken is, amelyekben azt a helyzet megengedi. A hadsereg minden része utasított, hogy a polgári hatóságokat az általuk megindítandó vetési munkálatok keretében vitelében minél hathatósabban támogassák, minthogy ezek a munkálatok a hadseregnek és a polgári lakosságnak a jövő aratás után leendő ellátása tekintetében rendkívüli fontossággal bírnak.

Magától értetődő, hogy a polgári hatóságok utján a hadművelési területén kiutalt vetőmag, valamint a szükséglet szünetelő lakosság részére meghatározott élelmiszer készlet legkisebb hányada sem hadiszolgáltatás, sem a hadsereg céljaira, vagy egyes katonai személyek részére igénybe nem vehető. Az az elien vétők szigorúan büntetendők. A vetési munkálatokat a közigazgatási hatóságok vezetik.

A hadtápparancsnokságok felhatalmaztatnak, hogy a hadműveletek szünetelése esetén a helyzethez mérten segítségképp átengedhessék a vetési munkálatokban a legénység és a fogatok egy részét mindenkor katonai felügyelet mellett.

Minden megművelhető katonai terület, melynek bevetése a reál fordított vetőmagot előreláthatólag megéri, hasznosítandó. A vetőmag szükséges mennyiségét a hadtápparancsnokság (táposoportparancsnokság), katonai parancsnokság, illetve szükség esetén az erődítési helyek parancsnoksága szolgáltatja ki. Erődítmények körzetében a vetési munkálatok csak házi kezelésben és az erődítmény parancsnokának felügyelete mellett végezhetők. A tábori földerődítmények elegyengetésére csak a hadtápparancsnokság, a hadsereg főparancsnokságával történt előzetes megállapodás után adhat engedélyt. A vetési munkálatok előmozdítása céljából a hadtápparancsnokság mindazon lovakat, amelyek katonai célokra teljesen hasznavehetetlenekké váltak, árverés útján közigazgatási tisztviselő jelenlétében a helyszínén eladja. Kereskedőknek ilyen lovakat eladni szigorúan tilos.

Ezen parancs megfelelő további értesítés végett az összes hadsereg parancsnokságokkal, hadtápparancsnokságokkal, az északi hadsereg körzetéhez tartozó erődítmények parancsnokaival, az összes katonai parancsnokságokkal és a hadügyminiszterrel tudomásul közöltetett.

Hogyan érintkezhetünk az Oroszországban lévő magyar hadifoglyokkal?

— máj. 29.

Lovag Arlow Victor ezredes, a 10. ik népfelkelő ezred hős parancsnoka, aki Przemysl hősi védelme után orosz hadifogságba jutott, a messze idegenben is azon van, hogy segítsen a maguk hibáján kívül fogságba jutott magyarok sorsán és megkönnyítse az itthoniakkal való érintkezést. Értesítette Nagyvárádon lakó feleségét, hogy az itthoniak levelezését az orosz fogságba jutott katonákkal hajlandó közvetíteni. A nemesszívű ezredes értesítette a sajtót, hogy a hadifoglyoknak írott leveleket továbbítja férje útján a címzetthez, ha a német nyelven írt leveleket hozzá (lovag Arlow Viktor ezredesné, Nagyvárád) elküldi. A hálát érdemlő úrnő közöl velünk levelezési és távirati mintákat is. Akik az ezredes útján kívánják értesítést küldeni hozzátartozóinak, azok számára ez a — francia nyelvű — minta szolgál:

Russie

Gouvernement Kazan
Prisonnier de guerre
Colonel de Arlow
Tetjuschi,
Kazan. — Russie.

Az ezredes címére küldött egyik távirat címzését és szövegét — tájékozódás céljából — itt közöljük:

Prisonnier de guerre
Colonel de Arlow
Tetjuschi,
Kazan. — Russie.

Wir sind gesund. Innige Küsse. Familie Arlow, Kélerszalay, Nagyvályi Buzsók, Kalocsa aus Gyoma, Lóga aus Szilágylampért, Székelyaus Csanádapáca.

Aki tehát Arlow ezredes útján kíván Oroszországban hadi fogságban levő hozzátartozóival érintkezni, az elküldheti németnyelvű levelet a nemeslelkű ezredesné címére is, aki a leveleket továbbítja Oroszországba.

A lövészárók májusfája.

A tizes honvédek májusi ünnepe.

— máj. 22.

A Zemplénhez ma kedves, hangulatos levél jött a tizes honvédek egyik lövészárkából. A mi hőseink májusi ünnepéről irnak és csupa megható jókedv, derű és bizakodás sugárzik minden szavából a levélnek. Azt írják meg a derék fiuk, hogyan ünnepelték meg a lövészárkokban a szép május elsejét. Ime a levél:

1915. május hó 2-án.

Az otthoniak megnyugtatására kérem soraim b. lapjában közzétenni. — A lövészárkokban is nyílnak virágok, itt is mosolyognak az emberek. A szilaj tüzlángon rohanó golyók nem hasogatják mindig a levegő egét. Harmatos éjszakákon, napsugaras nappalokon gyakran pirulnak az arcok az öröm tüztől. Sokkal vigabb a lövészárók népe, mint odahaza gondolnak. Ne higgyék, hogy a harcok vérzivatarában eldurvulnak a lelkek. Oh, de hogy! Megmutatták a honvédek, hogy tudnak örülni, meg tudják ünnepelni május elsejét a csatáron is. Mikor reggel kiléptünk az „Iszará”-ról elnevezett lövészárki deszka-palotánkba, meglepetve láttuk azt a gyönyörű májusfát, amit vitéz katonáink nekünk állítottak. Nem kis munka volt. A dnyester-parti erdőből az orosz rajvonal mellől, hozták azt a sudár fenyőfát. Sötétzöld ágain, kis papírosra írva, találtuk e bájós köszöntő verset. (Az eredetit eltettük emlékébe.)

Első május reggelén fordulunk az ég felé s kérjük a mindenhatót adjon reánk vig napot.

Bizzunk mindenhatónkba hogy a tizedik hóban hű imánkat halgatja s kívánságunk át adja

Kívánságunk nem egyéb mint az örök békeség amit adjon mielőbb hogy mehecsünk mielőbb.

Mert a haza elhivat Magyarjaita bizott akik mindent megtettek s hazánkért szenvedtek.

Most áldja a jó Isten parancsnokukat itten kik sebesültek és haltak szolgálta földben nyugszanak örök béke reájuk

kívánja ezt az összes Legénység.

Hogy méltó legyen ünnepelésünk, elénekeljük a Himnuszt.

Mire a nap a fellegekbe indult, megdördültek az ágyuk és győztünk. Így fejeztünk be egy gyönyörű napot.

A szerkesztőség szívességét előre is megköszönve, vagyunk hazafias üdvözléssel: Grünfeld Ernő zászlós, Földes Károly hadapród, Toma Lajos hadapród, Kiss Zsigmond hadapród.

(A költeményt úgy adtuk, ahogy eredetiben volt írva, a helyesírási hibákkal együtt.)

HIREK.

A nemzeti áldozatkészség szobra. A mult napokban írt már a fővárosi sajtó arról a hívatásban és céljában gazdag és áldásos akcióról, amelynek tárgya a jótékony pánccéljával beborítani egy fából faragott hatalmas lovasszobrot. Ez a szobor a nemzeti áldozatkészség szobra lesz, amelynek pikkelyeit a jóság, a hála s a segítség vágya fogja a szobor fatestére reákrálni.

Az akció lelkes végrehajtó bizottsága hatalmas szervezési munkájával immár elkészült s örömmel értesít bennünket arról, hogy Ő es. és kir. Felsőke apostoli királyunk legkegyelmesebben jóváhagyta az akciót s megengedte, hogy a nemes és áldásos mozgalom védőségét Augusztó kir. főherceg és Károly István kir. főherceg öfensegeik elfogadjassák s egyben az egész fenséges udvar támogassa, megbízván Károly István kir. főherceget különösen azzal, hogy ő felsége nevében a szobron ily lemezt helyezzen el.

A fenségek védősége alatt gróf Tisza István m. kir. miniszterelnök, Csernoch János bitoros hercegprímás és báró Hazai Samu m. kir. honvédelmi miniszter vállalták el az akció diszelnöki tisztét, míg egy nagybizottságnak és hölgybizottságnak s azok többtagú elnökségének megalakulása a végrehajtó bizottság országos szervezési munkájával kapcsolatban most van folyamatban.

Ugy értesülünk, hogy a végrehajtó bizottság abból kiindulva, hogy a nemes akcióban való részvétel bárkinek is lehetővé tegye, a nevekkell ellátott lemezek árát 2 koronától kezdődőleg állapította meg; a törvényhatóságok nagyobb adományai révén címereiket helyezhetnék el a szoborra s készségeket vétnek figyelembe a városoknak, testületeknek, társaságoknak és egyes családoknak is ugyancsak címerrel vagy nagyobb szerű lemezekben való megörökítés iránti óhajai is. A bizottság ezenkívül még egy a Nemzeti Múzeumban elhelyezendő s elsőrendű művészek által tervezett és készített pergament-émlékkönyvben is megörökíti mind azok neveit, akiknek pikkelyes lemezei hazafias áldozatot képviselnek. Az akcióban résztvevők még hivatalos emléklapot is kapnak, valamint egy igen izléses kivitelű külső jelvényvel is dokumentálni fogják az áldásos és történelmi emlékeztető akcióban való részvételüket.

A végrehajtó bizottság úgy kontemplálja, hogy a szobor ünnepélyes felavatására való tekintettel a pikkelyes lemezek elárusítását f. évi július hó 20-án lezárja.

— Az Ujhelyben eltemetett hősök síremléke. A Szombati Szabó István ujhelyi h. ref. lelkész által áldozóesüörtökön megkonfirmált polgári leányiskolai növendékek pünkösdkor történt első őrvaosoravételök alkalmából és emlékére 25 koronát gyűjtöttek össze a saját kezdeményezésükből és ezt az összeget avval a kéressel adták a lelkésznek, hogy azt a Sátoraljaujhelyben eltemetett katonák síremlék-alapja növelésére fordítsa. A jelzett összeget, amely szép bizonyossága az ifju lányok hazafias,

lelkes és meleg gondolkodásának, Szombati Szabó István ur lapunknak adta át s ezzel együtt bankban kezelt síremlék-alapunk összesen 428 kor. 60 fillérre növekedett.

— Az „Erzsébet” kózház fő-ápolónőjének jutalmazása. A magyar Vörös Kereszt egyesület igazgatósága özv. gróf Csekonics Jánosné urnő elhalálása alkalmával 5000 koronás alapítványt létesített azzal a rendelkezéssel, hogy annak kamatai minden évben a grófné halálának évfordulóján, vagyis április hó 27-én, annak az egyleti ápolónőnek adassék ki jutalom, aki a lefolyt évben egy magaviselet, mind pedig kötelességteljesítés tekintetében a legérdemesebbnek bizonyult. A hármast jelölés alapján gróf Csekonics Endre királyi biztos akként döntött, hogy ezt a jutalmat a folyó évben Urbánszky Josefina egyleti főápolónő kapja, aki jelenleg a zemplénujhelyi Erzsébet-kózházban Sátoraljaujhelyen tesz szolgálatot. A központi igazgatóság a jutalom, valamint az azzal járó elismerő díszoklevél átadására Dókus Gyula es. és kir. kamarás, alispán, egyleti főmegbízott-helyettes kérte fel, aki a megbízásban eljárva, az elmúlt hetekben a kórházban, az egész kórházszemélyzet és az ott szolgáló több Vörös Kereszt egyleti tag jelenlétében a főápolónőnek lelkes beszéd kíséretében adta át az elismerő oklevelet és a jutalmat, megemlékezve a megboldogult özv. gróf Csekonics Jánosné urnő lelki gazdagságáról és áldásos működéséről és méltatva a főápolónő kiváló szorgalmát, önfeláldozó buzgóságát, gyöngéd és szívgazdaságra valló működését. A szép ünnepély után a jelen voltak mindannyian kifejezték a főápolónőnek szerencsekívánataikat és a néne ugy Dókus Gyula főmegbízott-helyettesnek, mint az egyesület központi igazgatóságának a kitüntetésért hálás köszönetét fejezte ki. A szép kitüntetésben részesült főápolónő Ujhely közönségének széles köre ismeri és tiszteli s így a jutalmazás általános rokonszenvet és örömet keltett.

— Értesítés. A homonnai magy. kir. áll. polgári fiúiskolába az 1914/15. tanév elején beirt rendez tanuló az 1915/16. tanév kezdetén a tokaji áll. polgári fiúiskolában jelentkezhetnek díjtalanul vizsgálatra a nm. vall. és közoktatásügyi m. kir. Miniszter ur f. évi 45129. sz. rendeletéből kifolyólag. Mindazok, akik a hivatkozott miniszteri rendelet értelmében vizsgálatot óhajtanak tenni, a f. évre esedékes és még hátralevő tandíjat a vizsgálatra jelentkezés alkalmával lesznek kötelesek lefizetni a tokaji polgári iskola igazgatójánál. Cseh Elek igazgató.

— Megemmisítették az ujhelyi ref. papválasztást. Az ujhelyi ref. egyháznak nagy szenzációja van. Csütörtökön döntött a felsőzempléni ref. egyházmegye időszaki bírósága az ujhelyi ref. papválasztás ügyében beadott felebbezés tárgyában. Közismertek ennek a döntésnek előzményei. A nagy emlékeztető Fejes István püspök halálával megüresedett ujhelyi lelkészi állás elnyeréséért végtelenül heves választási harc indult meg, amelyből Enyedy Andor, az elhunyt püspök káplánja került ki győztesen. Azonban Székely Elek és társai meglebbezték a választást azon az alapon, hogy Enyedy meg nem engedett korteskedést üzött. Csütörtökön d. e. 9 órakor ült össze a felsőzempléni ref. egyházmegye időszaki bírósága, hogy a vizsgálat adatai alapján ítéletet hozzon. A bíróság egyházi elnöke Hutka József bányász esperes-lelkész, világi elnöke Thuránszky Tihamér volt. Szavazóbírák voltak Tudja Mihály, — egyuttal az ügy referense is, — Szeghő Benő és Póter Mihály egyházmegyei főjegyző. A vádat dr. Kiss Sándor egyházmegyei ügyész képviselte, a magánpanaszosokat dr. Tátray Dezső, míg

Enyedy Andor választását dr. Szirmay István védte. Az egyházmegyei ünyész a vádat elejtette, a választás megsemmisítését nem kívánta. Annál hevesebben szállott sikra a megsemmisítés mellett a magánpanaszosok ügyvédje, míg dr. Szirmay iparkodott meggyőzni a bíróságot arról, hogy a megsemmisítésre semmi ok sincs. — Hosszu tanácskozás után délben hirdette ki a bíróság ítéletét, amely szerint a választást szavazattöbbséggel megsemmisítették. Az indokolás szerint a bíróság bebizonyítottak találta, hogy Enyedy Andor még a boldogult püspök életében a saját jelöltsége mellett hangulatot keltett, — a ref. Olvasóköri megkérdezte, hogy üresedés esetén volnának-e kilátásai a paróchia elnyerésére, — továbbá beigazoltak látták azt is, hogy Enyedy a pályázat kiírása és a választás közötti időben Ujhelyben megjelent, ami az egyházi törvények értelmében a jelölt részére szigorúan tiltott dolog. Természetesen az ügy még nem nyert befejezést, mert az ítélet ellen felelősségnek van helye az egyházkerülethez s onnan a konventhez.

— Veszélyes üzleti fogás. Mint bennünket Mádról értesítenek, az „Expectation de chaussures viennoises Wien II/1“ nevű cég megyénkben hólapba mozgalmat indított. Tudósításunk szerint Mád, Kisfalud, Bodrogkeresztúr van elárastva. Egy szelvény 2 korona 50 fillér. Ezen szelvény kifizetése, 3 elsőrendű és 9 másodrendűnek beváltása, illetve közvetítésével a kezdő 1 vég súlyát vásznot kap 30+250 = tehát 32 korona 50 fillérért. Feljelentés folytán a mádi esendőrség az ügyet már kezébe vette.

— Egy a sok közül. A világ most meg fog ismerni bennünket, de nem a drágán megszerkesztett diszkadási könyvekből, hanem a katonák által szétküldött tábori levelek ezreiből. Ime egy a sok közül. Ugye bár ehhez sem kell kommentár. A levél egyik német katonalapon jelent

meg. „A husvétii ajándékot megkaptam... Itt minden kapható, de nagyon drágán. Hiányzik itt a rendezett kereskedelem (kényszerárak.) A zett város a Kárpátok alján fekszik, melynek csucsi hóval vannak borítva. A klímája igen jó. Nappal melegebb van, mint Észak-Franciaországban, hol ezeltolt voltam. Az éjjelek azonban hűvösek. A lakosság vegyes: német, szláv, ruthén, magyar, galicai, ukrainai, cseh s esodálatos, hogy a német nyelvet mindamelllett nemcsak megértik, de legnagyobb részt beszélik is. — A német katonák nagy tekintélynek örvendenek. Az oderberg-teschen-kassai utvonalon jöttem ide s legnagyobb örömmre a Beszkidéken, a Kis Kárpátokon és a Magas-Tátrán utaztam keresztül. A gyönyörű időben, azürkés ég alatt a legmagasabb hóval fedett csucok is tisztán láthatók voltak (2664, 1634 méter.) Magyarország szép ország, földje nagyon termékeny, de sajnos, nem használják úgy ki, mint nálunk.“

— Mikor az őrmester fordít. A frontról hozzák ezt a kedves történetet: Az egyik század kapitánya nem bírja a magyar szót, ezért felhívja a század helyke bajszu, magyar őrmesterét, hogy azt a beszédet, amit a legénységhez akar intézni, fordítsa le részletekben. Ugyis történt. A kapitány balján az őrmesterrel odaált a század elé s így kezdte:

— Kinder! Der Horizont ist schwül. Ich glaube es wird losgehen.

Az őrmester fordította:

— A kapitány ur aszondja, hogy esni fog az eső.

— Kinder! — folytatta a kapitány. — Ich hoffe, ihr werdet euch mit Ruhm bedecken.

Az őrmester fordította:

— A kapitány ur aszondja, hogy jó lesz egy flaska rumot magatekkel vinni.

A kapitány folytatta:

— Denn der seine Pflicht nicht erfüllt, den erreicht die Nemesis.

Az őrmester fordította:
— Mert aki rossz fát tesz a tüzre, azt Nemesis, a számadó őrmester úgy nyakoncsipi, hogy belelelődul a feje.

— A városi moziban ma, szombaton este a szezon egyik legpompásabb slágere, A kék egér című 4 felvonásos vígjáték kerül színre. Ez az új film nem azonos a korábban ugyanezen címmel bemutatott bohózzal, hanem a legújabb és világszerte feltűnést keltett attrakció. — Ezenkívül a Haborus híradó legújabb eredeti felvételei s több más új mozi-darab kerül vászonra. Holnap, vasárnap két előadás lesz teljeseen új és elsőrangú műsorral.

— Vidékre ajánlkozik alsóbb gimnázista mellé instruktornak, esetleg gazdaságba, vagy irodába szép írásu felsőbb gimnázista. Cím a kiadóhivatalban.

— Olcsón eladó egy jó karban levő „Normal Cabinet“ szobagözfürdő és három íróasztal. Hol? megtudható a kiadóhivatalban.

Steckenpferd- liliumtejszappan

Bergmann et Co. cégtől Tetschen a/Elbe

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend szeplő ellen való elismert hatásánál fogva s a bőr- és szépség gondozásában való felülmúlhatatlanságáért. Ezernyi elismerőlevél! Sok legnagyobb kitüntetés! Bevásárlásnál óvatosság. Ügyeljen nyomatékosan a Steckenpferd védőjegyre és a cég helyes nevére! — Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertárakban stb. Hasonlóképpen kitűnő Bergmann Manera liliumkrémje (egy tubus 80 fillér.) Kitűnő szer női kezek gondozására.

Főszekesztő és laptulajdonos: Éhlert Gyula
Felelős szerkesztő: Teleky Sándor.

HIRDETÉSEK.

Nős irodaszolga

felvétetik a „Hangya“ szövetkezetnél Sátoraljaujhelyben. Jelentkezni lehet d. u. 4—5 óra között a főnöki irodában.

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

Ajánljuk a t. építő, építész és műszerezkedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljeseen kömentes

I-só rendű

darabos meszet

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai temékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmóczyi mész- és agyagipari telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgönczim: **Bankegyesület.**
Telefon: 32.

OPEL-AUTOMOBILOK

legmodernebb karosszériákkal.

Különféle gyártmányu **HASZNÁLT KOCSIK**

részletfizetésre is.

Automobil-PNEUMATIK

minden méretben kapható a

H * A * R * T . - n á l

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

Sürgönczim: **Autohart Budapest.**

Telefon: 91—57.